

IN DE REDDINGSBOOT.

Jansen had storm voorspeld; hij had het gevoeld aan de reumatiek in den linkerschouder, en het kwam wel uit. De barometer ging met rukken achteruit, en terwijl de avond snel viel, nam de wind hand over hand toe. Het werd een noodweer; een vliegende storm uit het Noordwesten, met harde hagelbuien er tusschen in.

Hier en daar brandde het licht uit een eenzame visscherswoning, terwijl de visschers zich naar het strand hadden begeven, de oogen gericht op de woeste zee.

De storm daverde met geweldige stooten over de duinen, en de visschers hadden moeite, een verstaanbaar woord met elkander te wisselen. Zij voelden trouwens weinig behoefte, met elkander te spreken; hun gedachten waren op de zee, bij de visscherspinken, die dat noodweer moesten trotseeren, bij hun vrienden en kameraden.

„Gaat maar naar huis," zei Jansen, „ik zal jullie roepen als 't noodig is!"

Hij sprak met een ernstige stem en met nadruk. Zijn makkers begrepen hem. Een jaar geleden, ook bij zoo'n storm, was recht vooruit, op den dam van bazalt, een groote logger verongelukt; en den vorigen zomer een Noorsche brik, met cement geladen.

Jansen bleef alleen achter, en tuurde naar de zee. 't Was volle maan; bij oogenblikken kwam ze te voorschijn, tusschen de zwarte, jachtende wolken door. Dan kon zijn oog verder zien.

Er kwam een zekere spanning op zijn verweerd gelaat. Hij zag nieuwe wolken, nog lager dan de andere. Het waren echter geen wolken; het waren rookpluimen — uit de duisternis schoof eensklaps de zware romp van een stoomschip, met de electriche lichten aan, vooruit.

Het liep nog geen gevaar, maar het naderde den dam. Jansen begon te stampvoeten van ongeduld, en hij schreeuwde, zoo hard als hij kon: „Houd af!" ofschoon hij vooruit wist, dat zijn waarschuwing niet gehoord kon worden, want de harde storm veegde hem de woorden van den mond weg.

Daarop stond hij een oogenblik roerloos, met voorover gebogen lichaam en strakken blik. Het stoomschip maakte een plotselingen zwaai naar links, daarop naar rechts. Nu lag het dwarszee.

Jansen holde naar het dorp, naar huis. Zijn vrouw behoefde niet te vragen, wat er aan de hand was, want zijn gelaat, zijn geheele houding verried zijn groote ontroering.

Zij stond op, en nam de oliejas van den spijker.

„Is 'teen schuit, Klaas?"

„Een groot stoomschip, vrouw; ik denk, dat het de „Neptunus" is."

Hij schoot de oliejas reeds aan, en zette den zuidwester stevig in den nek.

Hij scheen zachter gestemd dan anders; ook was hij spraakzamer. Hij legde de hand op den schouder zijner vrouw.

„'t Is een heel ding voor jou, Trui — een heel ding! Ik heb met jou te doen — weer een nacht van zorg en angst!"

Trui was een moedige visschersvrouw, kloek en sterk, en zij zou haar man niet terughouden om menschenlevens te redden. Maar het ging met doodsgereven gepaard, en daaraan denkend, had zij toch werk, de tranen in te houden.

Zij greep haastig den koffieketel.

„Eerst nog een warme kop koffie," zei ze met dappere zelfbeheersching, „dat zal je goed doen."

Hij dronk de koffie staande op.

„Is 't niet waar, Trui?" zei hij. „Als je denkt, dat vlak in de buurt zooveel menschen in doodsangst verkeeren, dan zou je hart in je lijf omdraaien, wanneer je geen hand zoudt uitsteken, om er hen af te halen."

Hij trachtte nog verontschuldigen te vinden voor de groote daad, die hij zou bestaan, de bescheiden man!

Jansen nam afscheid; slechts een handdruk. Maar toen hij was vertrokken, viel de vrouw neer voor haar stoel, en terwijl de zwakke muren schudden door het geweld van den orkaan, en de ramen beefden in hun sponningen, riep zij onder een stroom van tranen haar God aan voor het leven van dien geliefden man, van haar Klaas.

Deze stond reeds bij het venster van den buurman, en tikte tegen de ruiten. De deur werd vlug geopend.

„Wat is 't?"

„Een stoomschip zit tegen den dam. Ik denk, dat een grondzee de boot uit het roer heeft geworpen. Ze deed zoo vreemd. Ik zag het electriche licht uitgaan, en vuurpijlen stegen op."

„Een leelijk nummer!" zei de buurman, terwijl hij zich reeds gereed maakte, om mee te gaan.

Er was geen aarzeling, geen weifeling. De plicht der menschenliefde riep immers; de schipbreukelingen moesten geholpen worden.

Hier is iets schoons, oneindig veel schooner en heerlijker dan een oorlog met zijn heldendaden — hier is de reddingsboot, die uitvaart om schipbreukelingen te redden!

Een reddingsboot te zien te midden van de woedende golven, den boeg gericht naar het ten ondergang gedoemde schip, waar boven de brekers heendonderen — het is een schouwspel, dat het hart ontroert.

Krakend en steunend, alsof zij het volgende oogenblik zal spijten, daalt zij neer in de diepte van den afgrond, waar het stil is als in een grafkelder, terwijl rechts en links en van voren en van achteren de golven als geweldige, steigerende muren oprijzen, en dan klimt zij weer op uit de gapende diepte naar de bergtoppen der razende golven, met mannen aan de riemen, wien de sneeuwjacht het gelaat striemt, op wier voorhoofd het zweeft parelt, die het vreeselijke aandurven, de worsteling met den dood, om het leven hunner medemenschen te redden — o, het schouwspel is bovenmate aangrijpend en treffend!

Ginds, achter die wolken van schuim, zwalkt het reddelooze schip, terwijl de storm het met reuzenkrachten onbarmhartig tegen den muur van bazalt smakt. Het trotsche schip is verloren; hier is alle zeemanskunst ijdel. Wanneer een grondzee het roer heeft opgenomen, herkrijgt het niet den druk op het water, noodzakelijk voor de besturing van het schip.

Zoo'n dam wordt een zeewering genoemd — bittere ironie van het lot, dat op de zeewering het schip moet vergaan. En het gaat onder in zijn triomfantelijke vaart: als het edele wild, met den doodelijken kogel in de borst; als de koningsarend in den loozen strik; als Napoleon bij Waterloo!

Doch al gaat het schip verloren, de schepelingen zullen geborgen worden — de redders naderen.

Het zijn eenvoudige lieden. Geen Reuter- noch Wolff-telegram bezingt hun daden, maar zij begeeren dit ook niet. 't Is hun immers niet om den ijdel roem te doen.

Het zijn mannen van stavast, met staal in hun bloed. Kalm in het doodsgevaar; onverschrokken; bezielde door een ijzeren vastberadenheid; de tanden samenklappend, om het uiterste te beproeven — strijdend als helden en als Nederlandsche zeelieden!

L. P.

1700

